

van de fruitsoorten en variëteiten veel meer dan thans het geval is, te rekenen met de bijzondere gesteldheid van de bodem.

Summary.

22. The Importance of Soil Survey for the Fruitgrowing Industry

In this short contribution, the author describes some problems for the fruit-growing industry in the province of Zeeland.

The suitability of the soil-types in the centre of Zeeland for fruit-growing varies greatly. One has tried to find the connection between the quality of the soil and the growth and fertility of the fruits.

The drainage condition of the soil has proved to be of great importance. Sometimes drainage must be improved, but it has occurred, that too strong drainage gave phenomena of drying-up in the summer.

When new orchards have to be laid out, advice is given first about the fitness of the soil, and it is hoped that in the future it will be possible to indicate which species and varieties will give the greatest success and yield on the different soil-types.

23. De bodemkartering van de Lijmers en de Betuwe met betrekking tot de tuinbouw

door Ir F. W. G. Pijls

Overdruk uit: Tuinbouwgids 1947, blz. 526

In de Lijmers komen gronden voor, die wat betreft de geschiktheid voor groente- en fruitteelt kunnen wedijveren met de beste in Nederland. Er zijn echter ook gronden, die volkomen ongeschikt zijn voor enige tak van tuinbouw. Zo zijn er gronden waar men in tomatenkasten jaarlijkse opbrengsten van 1500 tot 1700 kg tomaten per are verkrijgt, terwijl van andere van dezelfde oppervlakte met veel moeite 400 tot 500 kg per jaar wordt geoogst. De eerste komen voor op overslaggrond, die bestaat uit hooggelegen kalkrijke zavelgrond met een goede vochthuishouding, de laatste op kalkloze, lager gelegen, overigens vochthoudende zandgrond, welke in een geologisch veel ouder tijdperk werd afgezet. De opbrengsten in druivenkassen op slechte en goede gronden in de Lijmers verhouden zich als 5 : 2. Genoemde zandgronden die minder geschikt zijn voor kascultuur, blijken vaak zeer geschikt voor platglascultuur, vooral voor de teelt van zeer vroege groenten, zoals kropsla. Op jonge strooigronden, dat zijn zandige, kalkhoudende kleigronden langs de Rijn en Oude Rijn komen fruitteeltbedrijven voor, die tot de beste van ons land gerekend kunnen

worden. En dat niet alleen wat rentabiliteit betreft, maar ook wat betreft de regelmatige productie van kwaliteitsfruit. Er zijn echter ook gronden waar zowel het een als het ander zo slecht is, dat de erop voorkomende bedrijven soms drie of vier keer van eigenaar zijn verwisseld. Deze bedrijven liggen op de lage, zware komgronden.

Wil men in de Lijmers dus leiding geven aan een eventuele uitbreiding van de tuinbouw, dan is het zaak dat men de geschikte gronden leert kennen en weet waar deze zijn te vinden.

In de Betuwe doen zich soortgelijke problemen voor als in de Lijmers. Er zijn daar echter nog extra moeilijkheden, welke het oorlogsgeweld met zich mee heeft gebracht. Door de instanties die zich met het herstel van de Betuwe bezighouden is opdracht gegeven voor een overzichtskartering in dit gebied. Bij deze kartering zal o.a. zeer veel aandacht worden besteed aan de overslaggronden, waarop b.v. in Huissen en Oosterhout tuinbouwcentra tot ontwikkeling zijn gekomen.

In de omgeving van het boomkweekcentrum Opheusden worden op verzoek van de Rijkstuinbouwconsulent aldaar, geschikte gronden gezocht voor de boomkwekerij.

De stroomgronden verdienen speciaal aandacht in verband met de uitbreidingsmogelijkheden van de fruitteelt. Deze gronden zijn daarvoor zeer geschikt. Men ziet vooral in de Over-Betuwe de laatste jaren de fout maken, dat men gaat planten op zware komgronden. Tien- tot twaalfjarige aanplantingen op deze gronden hebben meestal geen grotere ontwikkeling bereikt dan zes- à zevenjarige aanplantingen op geschikte grond. Ook al is dergelijke zware grond misschien goedkoper, het bedrag dat door de langzame groei op den duur in dergelijke bedrijven geïnvesteerd wordt, voordat ze rendabel zijn, is op den duur toch hoger dan in bedrijven op goede grond.

Stroomgronden met een mooi zavelig profiel van ongeveer 1 m dikte blijken vaak toch minder geschikt voor de teelt van kersen, wanneer onder dit profiel zware blauwe klei voorkomt. Na 15 of 20 jaar gaan de kersen, wat groei en vruchtbaarheid betreft, sterk achteruit. Geschikte kersengronden moeten dus eveneens zeer zorgvuldig worden uitgezocht.

Al is de kartering van de Betuwe pas begonnen, er zijn al resultaten bereikt, die voor de tuinbouw van fundamentele betekenis zijn.

Summary.

23, Soil Survey of the „Lijmers” and the „Betuwe” in Connection with Horticulture

The author points out the differences in yields of tomatoes and grapes on the different soil-types. The proportion of the yields on good and bad soils is for both crops 3 : 1 and 5 : 2.

The good fruit-growing industries can be found on the creek soils. If an extension of fruit-growing is wanted, one has to be well acquainted with the nature of the soil and the fitness of the soils for special crops.

At Opheusden soil survey has to supply the basis for the fitness of certain soil-types for arboriculture. The author warns against the lay-out of orchards on basin-soils.

Creek soils with a good silty clay profile of about 3 feet and a heavy bluish clay subsoil are less suitable for the growing of cherries.

24. De snelle toename van het burgerlijk grondgebruik en de belangen van land- en tuinbouw

door Prof. Dr C. H. Edelman

Overdruk uit: „Boer en Tuinder” 18 en 25 Januari en 1 Februari '47

Tengevolge van de voortdurende snelle stijging van het aantal inwoners van ons land — gedurende de laatste halve eeuw is dit aantal verdubbeld — doet zich een zeker tekort aan ruimte voor. In de kringen van land- en tuinbouw kent men de landhonger. Deze bestaat hierin, dat vele boerenzoons een landbouwbedrijf zouden willen beginnen, doch daartoe in ons land geen plaats vinden, want nagenoeg alle beschikbare grond is in gebruik. Gedurende de genoemde periode van een halve eeuw is de oppervlakte aan cultuurgrond door ontginning en door landaanwinning toegenomen, ondanks de aanzienlijke oppervlakte, die jaarlijks voor de bouw van woningen en de aanleg van verkeerswegen, vliegvelden, industrie-terrein enz. voor de landbouw verloren ging.

Zolang er nog sprake was van winst aan cultuurgrond, heeft de landbouwwereld aan de verliezen weinig aandacht besteed en deze hoogstens als een noodzakelijk kwaad beschouwd. Men kan echter gemakkelijk inzien, dat de ontwikkeling van het begin van deze eeuw niet door kan gaan. Met de ontginningen loopt het langzamerhand af. Wel ligt er nog heel wat woeste grond, maar het streven is er op gericht, hiervan het meeste te behouden voor natuurmonumenten en recreatieterreinen, zodat de landbouw deze terreinen niet in gebruik zal kunnen nemen. En de landaanwinning is een langzaam voortschrijdend proces, waarvan gedurende de eerstvolgende eeuwen nog heel wat mag worden verwacht, maar dat op het in de titel gestelde vraagstuk op het ogenblik betrekkelijk weinig invloed kan uitoefenen.

De bedoelde voor de landbouw ongunstige ontwikkeling heeft haar schaduw reeds vooruitgeworpen door de zeer toegenomen belangstelling voor herontginning, waterbeheersing en ruilverkaveling. Dit zijn de ons nog overgebleven technische middelen om de bestaande cultuurgrond in waarde te laten toenemen. Men zou dit